

Liite 6.

Taulukko 7. Potilaan itse antamien näytteiden teknisiä laatuvaatimuksia

Näyte- tyyppi	Laatuvaatimus	Suositus
Virtsa- näyte	Rakkovirtsan kontaminoitumista ihon ja ulkoisten sukuelinten bakteereilla on vältettävä, jotta rakon bakteerit saataisiin esille tutkimuksissa	Potilas antaa KESKIsuihkunäytteen. Sen antamiseen on olemassa kuvallisia ohjeita. ⁶⁵
	Virtsan bakteeriviljelyissä pyritään rakossa väkevöityneeseen näytteeseen, ellei rakkoärsytys tai muu oireisto sitä estä, jotta viljelyn herkkyys olisi maksimaalinen	Jos on valittavissa, pyritään aamuvirtsanäytteeseen, joka on seissyt rakossa vähintään 4 tuntia. ⁶⁶ Päivystysnäytteen lyhyt rakko aika ilmoitetaan. ⁶⁶
	Virtsan klamydiatutkimuksissa pyritään virtsaputkesta saatavaan näytteeseen	Potilas antaa ALKUsuihkunäytteen sovittuun näyteastiaan.
	Virtsan bakteerit kasvavat huoneenlämmössä. Näytteen pilaantuminen riippuu lämpötilasta, ajasta ja säilöntäaineista.	Näyte annetaan laboratorion näytepurkkiin ja siirretään sovittuihin säilöntäaineputkiin. Todellinen näytteenottoaika kirjataan kotona ja tarkistetaan näytettä vastaanotettaessa potilaalta.
	Kemiallisia tutkimuksia varten on tarkistettava näytteen tutkimiskelpoisuus vastaanottolanteessa.	Tavallisimpien tutkimusten näyteastiat, säilöntäaineet sekä keräystavat sovitaan laboratorion kanssa ja ohjataan potilaalle. ^{37, 67}
	Huumausaineiden tutkimuksissa potilaan toimien valvonta voi olla välttämätöntä	Potilas antaa virtsanäytteensä valvottuna. Näytteen kuljettamisesta ja tutkimisesta sovitaan laboratorion kanssa.
	Solututkimukset vaativat tuoreinäytteitä ja säilöntäaineita	Virtsan solujen tutkimuksiin tarkoitetut näytteet siirretään jo kotona sovittuihin säilöntäaineputkiin. Syöpäsolujen tutkimiseksi kannattaa ottaa aamun toinen virtsanäyte tai antaa virtsanäyte mieluiten hoitoyksikössä.
Uloste- näyte	Ulosteen bakteeriviljelyissä otetaan näyte ulosteen pinnalta.	Ulostenäyte otetaan kuivalta kerta-alustalta tai astiasta välttäen ulkopuolisten nesteiden, kuten veden tai virtsan kontaminaatiota.
	Ulosteen kemiallisissa määrityksissä liiallinen näytemäärä voi pilata tutkimuksen.	Piilevän veren (hemoglobiinin) osoittamiseksi tai kalprotektiinin määrittämiseksi otetaan vain laboratorion ohjaama näytemäärä erillisellä näytetikulla omaan säilytys- ja kuljetusastiaansa.